

Rozkład materiału z planem wynikowym dla klasy 4

Temat lekcji	Zagadnienia podstawy programowej, uczeń:	Materiał dydaktyczny cyklu <i>Klucz do muzyki</i>	Wymagania podstawowe, uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe, uczeń:
1. CZYM JEST MUZYKA? Odgłosy otaczającego świata	<p>I.1.1, 3 i 5: śpiewa ze słuchu piosenki z repertuaru dziecięcego; śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; tworzy głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych;</p> <p>I.2.4: tworzy instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych;</p> <p>I.3.3: improwizuje za pomocą gestu i ruchu;</p> <p>I.4.1: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (wiek XX);</p> <p>II.6 i 7: wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (muzyka XX w.); porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Krzysztof Penderecki;</p> <p>III.9: stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas słuchania utworu, tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>A ja patrzę, a ja słucham</i>, wiersz E. Zawistowskiej <i>Muzyka... czym może być...</i>; • Słuchamy: K. Penderecki <i>Fluorescencje</i>, odgłosy do rozpoznania, zagadki słuchowe; • Gramy: ilustracja dźwiękowa; • P s. 10–11, 14–15 (<i>Kontrasty w muzyce</i>), P s. 13 zabawa muzyczna <i>Obrazek muzyczny</i>; • KARTA PRACY: Czym jest muzyka? • Kilka pojemniczków wypełnionych kaszą, grochem, guzikami, piaskiem, kapslami lub kamykami. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje różne odgłosy; • poszukuje niekonwencjonalnych źródeł lub sposobów wydobycia dźwięku; • wie, kim jest K. Penderecki; • śpiewa w grupie refren piosenki <i>A ja patrzę, a ja słucham</i>; • wie, co to jest zwrotka i refren; • potrafi pracować w grupie. 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia szmery od dźwięków; • umie powiedzieć, czym jest dla niego muzyka; • zna tytuł utworu Pendereckiego i potrafi wypowiedzieć się na jego temat; • śpiewa samodzielnie refren piosenki; • wykazuje inicjatywę w tworzeniu z innymi ilustracji muzycznej na określony temat.

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>2. W KRAINIE KONTRASTÓW MUZYCZNYCH. Rodzaje głosów ludzkich: sopran i bas</p>	<p>I.1.1, 3 i 4: śpiewa ze słuchu solo i w zespole; śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; wykonuje solo lub w zespole rytmiczne recytacje; I.4.1 i 2: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej reprezentatywnych dla kolejnych epok (klasycyzm); rozpoznaje ze słuchu brzmienie głosów ludzkich: sopran, bas; II.1.1 i 2: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, dźwięk); określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, agogikę, dynamikę, artykulację); II.2.1: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; II.3.2 i 3: wykazuje się znajomością i dokonuje podziału głosów ludzkich (sopran, bas) i aparatu wykonawczego (solista); II. 6 i 7: wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (klasycyzm); Porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Wolfgang Amadeus Mozart; III.1: zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki: <i>A ja patrzę, a ja słucham, Na cztery i na sześć</i>; • P s. 12, 14–17 (<i>Kontrasty w muzyce</i>), zabawa muzyczna: <i>Kropki i kropeczki, Szybko–wolno, Krótko–długo, Koncert na dwa psy</i>; • Słuchamy: E. Grieg <i>Peer Gynt</i> cz. VII <i>Powrót do domu</i>, W.A. Mozart <i>Aria Królowej Nocy (Der Hölle Rache)</i> z 2. aktu opery <i>Czarodziejski flet i Aria Figara (Non più andrai)</i> z opery <i>Wesele Figara</i>; • Gramy: akompaniament z ciekawych odgłosów, dźwięk g na fletach i/lub dzwonek; • KARTA PRACY: W krainie kontrastów; • Wylizanki, porzekadła; • Guma lub włóczka, kreda, tablica lub karton i markery. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w zespole piosenkę <i>A ja patrzę, a ja słucham</i>; • wymienia kilka kontrastowych pojęć związanych z muzyką; • aktywnie uczestniczy w zabawach; • wie, jak dbać o głos; • zna nazwy najwyższego i najniższego głosu ludzkiego: sopran, bas; • potrafi omówić rolę klucza wiolinowego i wskazać położenie na pięciolinii dźwięku g. 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie śpiewa piosenkę <i>A ja patrzę, a ja słucham</i>; • umie samodzielnie rozpoznać i nazwać kontrasty w utworze E. Griega; • zna terminy: aria, glissando; • wie, czym jest skala głosu; • zna nazwisko W.A. Mozarta; • potrafi odnaleźć w zapisie nutowym dźwięk g.
<p>3. STRUNY i SMYCZKI. Instrumenty strunowe smyczkowe – skrzypce i kontrabas</p>	<p>I.1.1: śpiewa ze słuchu z akompaniamentem solo i w zespole; I.2.1 i 5: gra na instrumentach ze słuchu i przy pomocy nut (w zespole) akompaniamenty; tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem wykonanych przez siebie instrumentów; I.4.2: rozpoznaje ze słuchu brzmienie instrumentów muzycznych; II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, akompaniament) oraz zależności między nimi; II.2.1 i 2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii, różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; II.2.5: potrafi posługiwać się symboliką beznutową (fonogestyką, tataizacją); II.3.1: wykazuje się znajomością i dokonuje podziału: instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je; III.3: poszukuje informacji o muzyce w wydawnictwach książkowych, multimedialnych i innych dostępnych źródłach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Na cztery i na sześć</i>; • Słuchamy: L. Delibes <i>Pizzicato</i> z baletu <i>Sylvia</i>, C. Saint-Saëns <i>Słoń z cyklu Karnawał zwierząt</i>; • Gramy: aktywne słuchanie muzyki – akompaniament na gumkach recepturkach; • P s. 22–23 (<i>Instrumenty – skrzypce i kontrabas</i>); • KARTA PRACY: Struny i smyczki; • Plansza interaktywna <i>Instrumenty strunowe smyczkowe</i>, filmy <i>Instrumenty strunowe: skrzypce, kontrabas</i>; • Gumki recepturki nałożone na plastikowe kubeczki, np. po jogurtach. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Na cztery i na sześć</i>; • wie, co to są skrzypce i kontrabas oraz do jakiej grupy instrumentów należą; • umie odróżnić grę arco od gry pizzicato w utworze L. Delibesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Na cztery i na sześć</i> solo; • wie, jak są zbudowane skrzypce i kontrabas oraz jak się na nich gra; • umie wypełnić pauzy (według sugestii nauczyciela) w utworze <i>Pizzicato</i>; • wie, kim był C. Saint-Saëns.

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>4. DOOKOŁA JEST RYTM. Wartości rytmiczne – ćwierćnuty i ósemki. Metrum</p>	<p>I.1.1, 3 i 4: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, z akompaniamentem) pieśni patriotyczne; śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; wykonuje solo lub w zespole rytmiczne recytacje; I.2.1: gra akompaniamenty na instrumentach przy pomocy nut (w zespole lub/i solo); I.3.1: odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne; II.1 i 2: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce: podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, akompaniament) oraz zależności między nimi; określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię); II.2.2 i 4: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; zna podstawowe oznaczenia metryczne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Pałacyk Michła</i>; • Słuchamy: ósemki i ćwierćnuty, marsz i bieg, puls „na dwa”, „na trzy”, „na cztery”; • Gramy: akompaniament na instrumentach perkusyjnych według zapisu w nutach pieśni <i>Pałacyk Michła</i>; • P s. 18–21, 24–25 (<i>Powstanie Warszawskie</i>); • KARTA PRACY: Dookoła jest rytm; • Klawesy, tamburyna i bębenki; rekwizyty w dwu wielkościach do wyboru: guziki, kubeczki po jogurcie, kartoniki w formie kwadratów i prostokątów. • Ew. nagrania innych piosenek z okresu II wojny światowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Pałacyk Michła</i>, równocześnie maszerując rytmicznie; • odróżnia ćwierćnutę od ósemki; • rozpoznaje ze słuchu metrum 3/4 i 4/4; • wie, co to jest akcent. 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa sylabami rytmicznymi proste rytmy złożone z ćwierćnut i ósemek; • zna terminy: takt, metrum, pauza, puls; • umie określić metrum piosenki <i>Pałacyk Michła</i>, nazwać wartości rytmiczne (ósemki, ćwierćnuty oraz pauzy); • zna tytuły pieśni z okresu II wojny światowej; • umie zaakompaniować do piosenki na instrumentach perkusyjnych.
---	---	--	---	--

<p>5. SPYTAJ, USŁYSZYSZ ODPOWIEDZ. Formy muzyczne: poprzednik i następnik. Repetycja</p>	<p>I.1.1, 3, 5 i 6: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne; tworzy struktury melodyczne, improwizuje wokalnie oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad;</p> <p>I.2.1, 4 i 5: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) melodie; tworzy proste struktury rytmiczne, improwizuje;</p> <p>I.4.4: układa teksty do muzyki, werbalizuje emocje i odczucia, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów;</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.1, 3 i 5: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; zna skróty pisowni muzycznej: repetycja; potrafi posługiwać się symboliką beznutową (fonogestyką);</p> <p>II.4.3: wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki form muzycznych: budowa okresowa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Już październik</i>, wiersz A. Myszugi; • Słuchamy: akompaniament do gamy C-dur, rytmny ze s. 21 podręcznika, metrum 4/4, 3/4, 2/4, puls na „dwa”, „trzy” i „cztery”; • Gramy: gamę C-dur na dzwoneczkach, dźwięk g na flecie, następnik do poprzednika; • P s. 21, 28–31 (<i>Dźwięki gamy, Zdania muzyczne</i>); • KARTA PRACY: Spytaj, usłyszysz odpowiedź; • Różne instrumenty perkusyjne, flety, dzwonki; • Ew. plansze interaktywne <i>Budowa utworu i Co to jest melodia?</i>; • Kasztany, jarzębina, duży liść, winogrona. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie refren piosenki <i>Już październik</i>; • umie odczytać tekst z różnie rozmieszczonymi akcentami; • zna terminy: poprzednik, następnik; • rozumie znaczenie znaku repetycji; • wie, jak wygląda pauza ćwierćnutowa, umie ją odnaleźć w nutach; • śpiewa lub gra na dzwoneczkach gamę C-dur; • gra na flecie dźwięk g; • wie, co to jest glissando. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa samodzielnie refren piosenki <i>Już październik</i>; • potrafi w grupie wykonać piosenkę z podziałem na elementy – melodia, słowa, rytm; • umie zaproponować akcenty w czytanych tekstach; • potrafi odczytać tekst w różnych rytmach; • wie, czym są poprzednik i następnik; • gra na dzwoneczkach / pianinie lub śpiewa następnik do usłyszanego poprzednika – rytmicznego i melodycznego; • śpiewa literami i solmizacją gamę C-dur i gra ją na dowolnym instrumencie; • odróżnia słuchem gamę wstępującą od zstępującej; • potrafi odczytać i zaśpiewać motyw melodyczny, obserwując gesty fonogestyki.
<p>6. KOŁORY JESENI. Nastrój w muzyce. Gama C-dur i półnuta</p>	<p>I.1.1 i 4: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, z akompaniamentem); wykonuje solo lub w zespole rytmiczne recytacje;</p> <p>I.2.1, 4 i 5: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) flecie podłużnym i dzwoneczkach oraz perkusyjnych niemelodycznych; tworzy instrumentalne ilustracje dźwiękowe; improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów;</p> <p>I.4.4: odzwierciedla graficznie cechy muzyki, rysuje, maluje, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów ;</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akompaniament) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.1 i 2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki: <i>Już październik, To już jesień</i>; • Słuchamy: melodie majorowe i minorowe; • Gramy: U. Smoczyńska <i>Jesienne granie</i> lub J.S. Bach <i>Musette</i>; • P s. 26–30, 32–33, zabawa muzyczna <i>Jesienna kompozycja dla całej klasy</i>; • KARTA PRACY: Kolory jesieni; • Dzwonki / flety; • Kilka niedużych kartek z napisami określającymi nastrój: zachwyty, gniew, przerażenie, nuda, rozpacz; • Przedmioty typu: klucze, liście, bębenki. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Już październik</i>; • określa własnymi słowami nastrój piosenki; • zna symbol półnuty; • potrafi zagrać na flecie dźwięki g, a, e. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie porównać nastrój dwóch piosenek – wypowiedź pisemna lub plastyczna; • odróżnia w zapisie i słuchem wartości rytmiczne: ćwierćnuty, ósemki, półnuty; • potrafi wykonać partię fletu w utworze <i>Jesienne granie</i>.

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>7. MUZYKA NA WIELU STRUNACH. Fortepian – budowa, brzmienie, instrument solowy i akompaniujący</p>	<p>I.1.1: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem);</p> <p>I.2.1, 4 i 5: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na flecie podłużnym oraz perkusyjnych niemelodycznych; tworzy proste struktury rytmiczne, improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów;</p> <p>I.4.1–4: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej reprezentatywnych dla kolejnych epok (romantyzm); rozpoznaje ze słuchu brzmienie instrumentów muzycznych, aparat wykonawczy: solista; rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: werbalizuje emocje i odczucia, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów;</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akompaniament) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.1, 2 i 5: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; potrafi posługiwać się symboliką beznutową (fonogestyką);</p> <p>II.3.1 i 3: wykazuje się znajomością i dokonuje podziału instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je; aparatu wykonawczego (solista)</p> <p>II.6 i 7: wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (romantyzm); porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Fryderyk Chopin;</p> <p>III.1: zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki <i>Już październik, To już jesień</i>; • Słuchamy: F. Chopin <i>Preludium e-moll</i>, W.A. Mozart (?) <i>Bulka z masłem</i>, Glissanda; • P s. 30, 34–35 (<i>Instrumenty – fortepian</i>); • Gramy: gama C-dur na fletach, <i>Musette</i> J.S. Bacha, improwizacja na czarnych klawiszach fortepianu; • KARTA PRACY: Muzyka na wielu strunach; • Pianino, flety, instrumenty perkusyjne, proste „grające” przedmioty typu: klocki, kamyki, pojemniczki wypełnione kaszą, grochem, dwie łyżki, kubeczki po jogurcie; • Plansza interaktywna <i>Instrumenty strunowe uderzane</i>; • 3–4 komplety karteczek z poszczególnymi taktami utworu <i>To już jesień</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenki jesienne; • potrafi w grupie wykonać piosenkę z podziałem na elementy – melodia, słowa, rytm; • rozpoznaje barwę fortepianu; • umie powiedzieć, jaką rolę spełnia akompaniament; • gra gamę C-dur na flecie; • bierze aktywny udział w zadaniach ze śpiewu oraz gry; • umie podać nazwisko największego polskiego kompozytora – F. Chopina. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie mechanizm działania fortepianu; • potrafi określić rolę fortepianu w słuchanych utworach (akompaniująca i solowa); • umie własnymi słowami omówić nastrój i dopasować odpowiednią reprodukcję do <i>Preludium e-moll</i> F. Chopina; • potrafi odczytać głosem gesty lub nuty z zad. 10.
--	--	--	---	---

<p style="text-align: center;">8. DZIEŃ 11 LISTOPADA – ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI. Hymn Polski i pieśni legionowe</p>	<p>I.1.1 i 2: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, z akompaniamentem) wybrane pieśni patriotyczne, poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należytą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”;</p> <p>I.2.1 i 4: gra akompaniamenty na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych ze słuchu lub/i przy pomocy nut; tworzy swobodny akompaniament rytmiczny;</p> <p>I.4.1 i 2: świadomie słucha polskich pieśni patriotycznych; rozpoznaje ze słuchu aparat wykonawczy: chór, orkiestra;</p> <p>II.3.3: wykazuje się znajomością aparatu wykonawczego (chór, orkiestra);</p> <p>III.2: zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną w kraju, śledzi wydarzenia artystyczne;</p> <p>III.8: uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hymn <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, pieśń <i>Przybyli ulani</i>; • Plansza <i>Polski hymn państwowy</i> oraz film <i>Od „Pieśni Legionów” do hymnu</i>; • Słuchamy: <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> (wykonanie chóru z orkiestrą), różne pieśni legionowe; • Gramy: akompaniament do pieśni <i>Przybyli ulani pod okienko</i>; • P s. 36–37 (<i>Hymn narodowy</i>), s. 52–53 (<i>Narodowe Święto Niepodległości</i>); • KARTA PRACY: Dzień 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości; • Instrumenty perkusyjne, np. tamburyna, talerze, marakasy i bębny; • Plansza <i>Polski hymn narodowy</i> oraz ew. film <i>Od „Pieśni Legionów” do hymnu</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> w zespole, w postawie na baczność; • umie zaśpiewać w grupie pieśń <i>Przybyli ulani</i>; • potrafi powiedzieć, w jakich okolicznościach wykonuje się hymn • zna polskie symbole narodowe; • wie, z jakimi wydarzeniami historii Polski wiąże się święto obchodzone 11 listopada; • potrafi wyjaśnić, co to są pieśni legionowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykonać partie solowe w pieśni <i>Przybyli ulani</i>; • zna okoliczności powstania hymnu; • umie własnymi słowami omówić rolę hymnu narodowego; • zna tytuły innych pieśni legionowych (poza pieśnią <i>Przybyli ulani</i>), potrafi zaśpiewać jedną z nich.
---	---	---	---	---

<p>9. W NASZEJ KUCHNI WSZYSTKO GRA. Niekonwencjonalny akompaniament, ostinato. Synkopa</p>	<p>I.1.1, 3 i 4: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; wykonuje solo lub w zespole rytmiczne recytacje; I.2.1, 3-5: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na flecie podłużnym oraz perkusyjnych niemelodycznych: proste utwory, akompaniamenty; odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne; tworzy proste struktury rytmiczne, instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów; improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów; I.4.4: przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: odzwierciedla graficznie strukturę form muzycznych; II.2.1, 2 i 5: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akompaniament) oraz zależności między nimi; odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; potrafi posługiwać się symboliką beznutową (tataizacja).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>W kuchni</i>; • Gramy: akompaniament na przyborach kuchennych, improwizacje na szklankach z wodą; • P s. 40-42, zabawa muzyczna <i>Grająca kuchnia</i>; • KARTA PRACY: W naszej kuchni wszystko gra; • Przyniesione przez uczniów przybory kuchenne; • Przynajmniej trzy szklanki wypełnione różną ilością wody i łyżeczka do uderzania w szklanki (przygotowuje nauczyciel); • Ew. nagrania pulsów, wybrane rekwizyty do układania rytmów (guziki, papierowe figury). 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi w grupie zaśpiewać zwrotkę i refren piosenki <i>W kuchni</i>; • rozumie termin: synkopa; • umie wykonać rytm z synkopą (sylabami rytmicznymi i tekstem); • rozumie termin: ostinato; • potrafi wykonać podany rytm na przyborach kuchennych. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi ułożyć słowa do podanego rytmu; • umie odnaleźć synkopy w zapisie nutowym; • improwizuje prosty rytm w formie ostinata (klaskaniem lub na „instrumentach” kuchennych).
--	---	---	--	--

<p>10. NASZE INSTRUMENTY. Poznajemy i budujemy instrumenty perkusyjne. Cała nuta</p>	<p>I.1.1, 4 i 5: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) piosenki z repertuaru dziecięcego i ludowego; wykonuje solo lub w zespole rytmiczne recytacje; tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie: prosty dwugłos (ostinato);</p> <p>I.2.1, 3 i 4: gra na instrumentach perkusyjnych: schematy rytmiczne, melodie, proste utwory, akompaniamenty; odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne; tworzy: proste struktury rytmiczne, swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny;</p> <p>I.3.1: odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne;</p> <p>II.1.1 i 2: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akompaniament) oraz zależności między nimi; określa podstawowe elementy muzyki (rytm);</p> <p>II.2.1-3: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; zna skróty pisowni muzycznej: repetycja;</p> <p>II.3.1: wykazuje się znajomością i dokonuje podziału instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Mam tam-tam</i>, piosenka <i>Funga alafia</i>, chóralna recytacja przysłowia; • Słuchamy: samba <i>No Reino da Fantasia</i>; ew. nagrania pulsów; • Gramy: <i>Ookina daiko</i>, zabawy muzyczne <i>Echo rytmiczne i Rytmiczny przekładaniec</i>; • P s. 43–47 (<i>Nasze instrumenty</i>); • KARTA PRACY: Nasze instrumenty; • DODATKOWA KARTA PRACY: Andrzejki; • Instrumenty wykonane przez uczniów oraz instrumenty perkusyjne z zestawu szkolnego; • Film <i>Funga alafia</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Mam tam-tam</i>; • wie, co to są gestodźwięki; • zna nazwę instrumenty perkusyjne; • zna nazwy instrumentów perkusyjnych z instrumentarium szkolnego oraz najczęstsze sposoby wydobycia z nich dźwięku; • potrafi dokonać podziału instrumentów na melodyczne i niemelodyczne; • z pomocą nauczyciela wymienia źródła dźwięku w instrumentach perkusyjnych; • gra podane rytmy i próbuje improwizować własne na instrumentach ze szkolnego zestawu; • zna symbol całej nuty i rozumie jej relację czasową do wartości poznanych wcześniej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje własny instrument według instrukcji zawartych w podręczniku; • wymyśla własne gestodźwięki i improwizuje rytmy; • umie samodzielnie wymienić źródła dźwięku w instrumentach perkusyjnych; • umie zaimprovizować rytm lub melodię na instrumentach perkusyjnych z zestawu szkolnego; • potrafi wskazać w zapisie nutowym całą nutę i odpowiadającą jej pauzę.
--	---	--	---	---

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>11. ZAPAS MUZYKI NA ZIMĘ. Formy muzyczne: AB, ABA, ABA', ABC. Kropka przy nucie i łuk łącznik</p>	<p>I.1.1, 3, 5 i 6: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) wybrane pieśni artystyczne; śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; tworzy głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów; improwizuje wokalnie oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad;</p> <p>I.2.1, 3 i 4: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na flecie podłużnym, dzwonkach oraz perkusyjnych niemelodycznych: melodie, proste utwory, akompaniamenty; odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne; tworzy: swobodny akompaniament rytmiczny, instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;</p> <p>I.3.3: improwizuje za pomocą gestu i ruchu oraz tworzy ilustracje ruchowe do muzyki;</p> <p>I.4.1–4: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej; rozpoznaje ze słuchu podstawowe formy muzyczne: AB, ABA, ABA1; rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych (łącząc muzykę z innymi obszarami wiedzy); odzwierciedla graficznie cechy muzyki i strukturę form muzycznych, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów;</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, akompaniament) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;</p> <p>II.4.3: formy muzyczne: budowa okresowa, AB, ABA, ABA1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki <i>Zła zima</i> oraz inna wybrana przez uczniów; • Słuchamy: L. Mozart <i>Jazda saniami</i>; • Gramy: akompaniament do piosenki oraz utwór wybrany przez uczniów; • P s. 54–57, <i>Formy muzyczne AB, ABA, ABC</i>, zabawa muzyczna <i>Kot na płocie</i>; • KARTA PRACY: Zapas muzyki na zimę; • Plansza interaktywna <i>Budowa utworu muzycznego</i>; • Instrumenty perkusyjne, flety, dzwonki. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Zła zima</i>; • rozumie znaczenie kropki przy nucie i łuku łącznika; • zna formy muzyczne: AB, ABA, ABA', ABC; • potrafi przyporządkować wzór graficzny odzwierciedlający budowę tych form; • aktywnie uczestniczy w grupowych ćwiczeniach twórczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi określić charakter słuchanego utworu, wskazując odpowiednią ilustrację; • rozpoznaje formy muzyczne w prostych utworach; • świadomie odbiera słuchaną muzykę (nie tylko emocjonalnie, ale też stara się odróżnić poszczególne części utworu); • potrafi zaproponować gesty i/lub akompaniament podkreślający budowę piosenki.
--	--	--	---	--

<p>12. MUZYKA Z KRZYŻYKIEM i BEMOLEM. Znaki chromatyczne</p>	<p>I.1.1 i 3: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) wybrane pieśni artystyczne; śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu;</p> <p>I.2.1: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na flecie podłużnym, dzwonekach: melodie, proste utwory;</p> <p>I.3.1 i 3: odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne; improwizuje za pomocą gestu i ruchu oraz tworzy ilustracje ruchowe do muzyki;</p> <p>I.4.4: przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych (łączy muzykę z innymi obszarami wiedzy);</p> <p>II.1.1 i 2: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, akompaniament) oraz zależności między nimi; określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię);</p> <p>II.2.1 i 2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;</p> <p>II.1.5: potrafi posługiwać się symboliką beznutową (fonogestyką);</p> <p>III.1: zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki;</p> <p>III.4: poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Zła zima</i>; • Słuchamy: akompaniamenty w różnym metrum; • Gramy: <i>Cieszymy się i pod niebiosy</i>, <i>Gdy śliczna Panna</i>; • KARTA PRACY: Muzyka z krzyżykiem i bemolem; • P s. 58–59 (<i>Znaki chromatyczne</i>), s. 63; • Plansza interaktywna <i>Co to jest melodia?</i>; • Dzwonki chromatyczne, flety, triangel, tamburyn, pianino. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Zła zima</i>; • Rozumie znaczenie znaków chromatycznych (krzyżyk, bemol, kasownik); • bierze aktywny udział w zabawach ruchowych; • potrafi zagrać fragment kolędy <i>Gdy śliczna Panna</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę przygodnego znaku chromatycznego; • umie odczytać zapis nutowy z użyciem znaków chromatycznych; • potrafi wymyślić i zapisać rebus z użyciem symboliki nutowej; • umie samodzielnie odczytać i zagrać kolędę.
---	--	---	--	--

<p>13. W OCZEKIWANIU NA ŚWIĄTECZNE WIECZORY. Regionalne tradycje świąteczne. Polskie kolędy i pastorałki</p>	<p>I.1.1 i 3: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) pieśni ludowe; śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; I.2.1: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) flecte podłużnym, dzwonek oraz perkusyjnych niemelodycznych: melodie, proste utwory, akompaniamenty; II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, akompaniament) oraz zależności między nimi; II.2.1–3: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; zna skróty pisowni muzycznej: repetycja; II.2.5: potrafi posługiwać się symboliką beznutową (fonogestyką); III.4: poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; III.6–8: uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym; angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pastorałka <i>Jam jest dudka</i> i inne kolędy; • Słuchamy: różne kolędy i pastorałki; • Gramy: <i>Gdy śliczna Panna, Wśród nocnej ciszy</i>, akompaniament do <i>Jam jest dudka</i>; • P s. 60–63 (<i>Boże Narodzenie</i>); • KARTA PRACY: W oczekiwaniu na świąteczne wieczory; • Flety, dzwonki, nuty i teksty innych kolęd. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa refren pastorałki <i>Jam jest dudka</i>; • zna terminy: kolęda, pastorałka; • potrafi wymienić kilka tytułów polskich kolęd; • wymienia tradycje świąteczne (polskie, regionalne); • akompaniuje do pastorałki na dzwonekach i/lub klawesach. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa pastorałkę <i>Jam jest dudka</i>; • swobodnie gra melodię jednej kolędy; • potrafi ułożyć tekst następnej zwrotki pastorałki; • akompaniuje do pastorałki, śledząc zapis nutowy.
<p>14. POLONEZA CZAS ZACZAĆ. Polonez – muzyka ludowa i jej artystyczne opracowanie</p>	<p>I.1.1: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) wybrane pieśni (artystyczne i patriotyczne); I.2.3: odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne; I.3.1: odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne; I.4.1 i 2: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej: polskich pieśni artystycznych i patriotycznych; utworów ludowych w postaci oryginalnej i artystycznie opracowanej; rozpoznaje ze słuchu: polskie tańce narodowe; aparat wykonawczy [kapela ludowa]; II.3.3: wykazuje się znajomością i dokonuje podziału: aparatu wykonawczego [kapela ludowa]; II.4.1: wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki muzyki ze względu na jej rodzaj (instrumentalna, artystyczna, ludowa); II.5.1: określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: polonez; III.1: zna repertuar kulturalnego człowieka; III.4: poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pieśń <i>Polonez rycerski</i>; • Słuchamy: <i>Chodzony</i> w wykonaniu kapeli ludowej, F. Chopin <i>Polonez A-dur</i> op. 40 nr 1; • P s. 64–67 (<i>Polonez</i>); • KARTA PRACY: Poloneza czas zacząć; • Plansza interaktywna <i>Polonez</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy polskich tańców narodowych; • potrafi wymienić charakterystyczne cechy poloneza; • zna ze słuchu pieśń <i>Polonez rycerski</i>; • zna postać Karola Kurpińskiego; • zna termin: artystyczne opracowanie tańca. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wymienić nazwy polskich tańców narodowych; • umie krótko opowiedzieć, kim był Karol Kurpiński; • potrafi własnymi słowami opisać różnice między polonezem ludowym a jego artystycznym opracowaniem; • umie wyjaśnić znaczenie terminu artystyczne opracowanie tańca.

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>15. PÓJDŹMY RAZEM W KOROWODZIE. Układ poloneza</p>	<p>I.3.1–2: odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne; wykonuje podstawowe kroki, figury i układy taneczne polskich tańców narodowych: polonez;</p> <p>I.4.1–4: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej: polskich pieśni artystycznych i patriotycznych; rozpoznaje ze słuchu polskie tańce narodowe; rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów;</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pauza, wartość rytmiczna) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;</p> <p>II.5.1: określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: polonez.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pieśń <i>Polonez rycerski</i>; • Słuchamy: <i>Polonez rycerski</i>, rytmy poloneza; • P s. 68–69; • KARTA PRACY: Pójdźmy razem w korowodzie; • Plansza interaktywna <i>Polonez</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać początkowy fragment (8 taktów) 1. zwrotki pieśni <i>Polonez rycerski</i>; • rozumie relację czasową szesnastki względem innych wartości rytmicznych; • zna symbol szesnastki i paazy szesnastkowej; • umie wskazać szesnastki w zapisie nutowym; • zna charakterystyczne rytmy poloneza; • zna podstawowy krok poloneza i kilka elementów układu tanecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać początkowy fragment (8 taktów) 1. i 2. zwrotki pieśni <i>Polonez rycerski</i>; • umie wyklaskać proste rytmy z szesnastkami; • umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie perkusyjnym charakterystyczne rytmy poloneza; • bierze aktywny udział w wykonaniu układu tanecznego poloneza.
<p>16. HEJ, KRAKOWSKI GRAJĄ TANIEC! Krakowiak</p>	<p>I.1.1 i 4: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); wykonuje solo lub w zespole rytmiczne recytacje;</p> <p>I.2.3: odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne;</p> <p>I.3.1: odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne;</p> <p>I.4.2 i 3: rozpoznaje ze słuchu polskie tańce narodowe; rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego;</p> <p>II.1.1 i 2: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pauza, wartość rytmiczna, akompaniament) oraz zależności między nimi; określa podstawowe elementy muzyki (rytm);</p> <p>II.2.2: odczytuje i zapisuje elementy notacji: różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;</p> <p>II.5.1: określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: krakowiak;</p> <p>III.4: poznaje tradycje swojego regionu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Krakowiacy zawadiacy</i>; • Słuchamy: rytmy krakowiaka, hejnał krakowski; • Gramy: rytmy; • P s. 69–72 (<i>Krakowiak</i>), zabawa muzyczna <i>Smaczna włoszczyzna</i>; • KARTA PRACY: Hej, krakowski grają taniec; • Bębenek lub inny instrument z klasowego instrumentarium; • Plansza interaktywna <i>Krakowiak</i>; • Różne warzywa: kalarepy, pomidory, marchewki, seler, pory, pietruszki, sałata, kawałek kapusty. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wymienić charakterystyczne cechy krakowiaka; • zna charakterystyczne rytmy krakowiaka; • zna termin: synkopa i niektóre poznane wcześniej wartości rytmiczne; • zna sposób zapisywania wybranych wartości rytmicznych i rytmu z synkopą; • umie zaśpiewać refren piosenki <i>Krakowiacy zawadiacy</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zanucić popularne melodie w rytmie krakowiaka; • umie wyklaskać charakterystyczne rytmy krakowiaka; • potrafi zaśpiewać jedną zwrotkę piosenki <i>Krakowiacy zawadiacy</i>; • odczytuje rytmy powstałe z ułożenia warzyw.

<p>17. KRAKOWSKIE LEGENDY. Układ taneczny krakowiaka</p>	<p>I.1.1 i 4: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); wykonuje solo lub w zespole rytmiczne recytacje;</p> <p>I.2.1 i 3: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) proste utwory; odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne;</p> <p>I.3.1 i 2: odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne; wykonuje podstawowe kroki, figury i układy taneczne polskich tańców narodowych: krakowiak;</p> <p>I.4.1–4: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (fragmentów lub/i w całości); utworów ludowych w postaci oryginalnej i artystycznie opracowanej; rozpoznaje ze słuchu: polskie tańce narodowe; aparat wykonawczy: [kapela ludowa]; rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów;</p> <p>II.1.1 i 2: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk) oraz zależności między nimi; określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię);</p> <p>II.2.1 i 2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;</p> <p>II.3.3: wykazuje się znajomością aparatu wykonawczego [kapela ludowa];</p> <p>II.4.1: wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki muzyki ze względu na jej rodzaj (ludowa);</p> <p>II.5.1: określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: krakowiak;</p> <p>III.3: poszukuje informacji o muzyce w wydawnictwach książkowych, multimedialnych i innych dostępnych źródłach;</p> <p>III.4: poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Krakowiacy zawadiacy</i>; • Słuchamy: L. Różycki <i>Krakowiak</i> z baletu <i>Pan Twardowski</i>, krakowiak w wykonaniu kapeli ludowej, wiązanka melodii krakowskich, hejnał krakowski; • Gramy: <i>Płynie Wisła, płynie</i>; • P s. 70–74 (<i>Krakowiak, Krakowskie legendy</i>); • KARTA PRACY: Krakowskie legendy; • Flety/dzwonki; • Plansza interaktywna <i>Krakowiak</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna charakterystyczne cechy krakowiaka; • umie podać różnice między artystycznym opracowaniem krakowiaka a krakowiakiem ludowym; • zna kilka kroków i figur tanecznych krakowiaka; • zna w zarysie legendy krakowskie wymienione w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wymienić nazwy kilku kroków i figur tanecznych krakowiaka; • podaje tytuły innych krakowskich legend i umie opowiedzieć krótko ciekawą historię z własnej okolicy.
---	--	--	--	--

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">18. FRYDERYK CHOPIN – KOMPOZYTOR SERCU NAJBLIŻSZY</p>	<p>I.1.1: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); I.1.5 i 6: improwizuje wokalnie oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad; I.2.1 i 5: gra na instrumentach przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na flecie podłużnym/dzwonkach proste utwory; improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych instrumentów; I.4.1-4: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej; reprezentatywnych dla kolejnych epok (romantyzm); rozpoznaje ze słuchu: brzmienie instrumentów muzycznych, polskie tańce narodowe; rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów; II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk) oraz zależności między nimi; II.2.1 i 2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; II.5.1: określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: polonez; II.6 i 7: Wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (romantyzm); Porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Fryderyk Chopin; III.1: zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki; III.2: zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym kraju oraz ich działalność; III.3: poszukuje informacji o muzyce w wydawnictwach książkowych, multimedialnych i innych dostępnych źródłach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozmowa z fortepianem;</i> • Słuchamy: F. Chopin <i>Polonez g-moll, Mazurek E-dur;</i> • Gramy: <i>Preludium Des-dur</i> zwane <i>Deszczowym</i>, akompaniament do <i>Poloneza g-moll;</i> • KARTA PRACY: Fryderyk Chopin – kompozytor sercu najbliższy; • P s. 75–79 (<i>Dzieciństwo</i>); • Flety lub dzwonki; • Widokówki lub album z Żelazowej Woli i XIX-wiecznej Warszawy; • Ew. film <i>Region, z którego czerpał Chopin. Kujawsko-pomorskie, ta ziemia inspiruje.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zna kilka faktów z życia F. Chopina; • umie wymienić kilka tytułów jego utworów; • potrafi prawidłowo zapisać nazwisko „Chopin”; • ma podstawowe wiadomości o budowie fortepianu. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie podać nazwiska kilku kompozytorów; • umie improwizować głosem i / lub na instrumencie określone fragmenty w utworze <i>Rozmowa z fortepianem;</i> • potrafi zagrać na flecie/dzwonkach fragment <i>Preludium Des-dur;</i> • wypowiada się na temat słuchanych utworów (cechy poloneza).
---	--	--	--	---

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">19. W PODRÓŻY Z CHOPINEM. Pieśń artystyczna Hulanka</p>	<p>I.1.1 i 3: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) wybrane pieśni artystyczne; śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu;</p> <p>I.2.1 i 4: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na flecie podłużnym oraz perkusyjnych niemelodycznych: proste utwory, akompaniamenty; tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie: swobodny akompaniament rytmiczny;</p> <p>I.4.1-4: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (fragmentów lub/i w całości) reprezentatywnych dla kolejnych epok (romantyzm), polskich pieśni, utworów ludowych w postaci artystycznie opracowanej; rozpoznaje ze słuchu polskie tańce narodowe; rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: werbalizuje emocje i odczucia, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów;</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce: podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akompaniament) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.1, 2, 4 i 5: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; zna podstawowe oznaczenia: metryczne, dynamiczne oraz fermatę; potrafi posługiwać się symboliką beznutową (fonogestyka);</p> <p>II.4.2: wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki stylów muzycznych (innych: styl Chopina);</p> <p>II.5.1: określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: polonez;</p> <p>II.6 i 7: Wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (romantyzm); Porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Fryderyk Chopin;</p> <p>III.1, 2 i 3: zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki; zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym kraju oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; poszukuje informacji o muzyce w wydawnictwach książkowych, multimedialnych i innych dostępnych źródłach;</p> <p>III.7 i 8: angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pieśń <i>Hulanka</i>; • Słuchamy: F. Chopin <i>Etiuda c-moll, Polonez A-dur</i> op. 40 nr 1, <i>Polonez g-moll</i>, ew. <i>Preludium Deszczowe</i>; • P s. 80–83 (<i>Młodość, Dorosłe życie</i>); • Gramy: <i>Preludium Deszczowe</i>, akompaniament do pieśni <i>Hulanka</i>, ew. akompaniament do słuchanego <i>Preludium Deszczowego</i>; • KARTA PRACY: W podróży z Chopinem; • DODATKOWA KARTA PRACY: Konkurs wiedzy o Fryderyku Chopinie; • Flety lub dzwonki, kilka bębenków i tamburynów, tekst czytanki pocięty na fragmenty; • Ew. film <i>Region, z którego czerpał Chopin. Kujawsko-pomorskie, ta ziemia inspiruje</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie pieśń <i>Hulanka</i>; • akompaniuje w grupie do pieśni; • zna kilka faktów z życia kompozytora; • umie wymienić kilka tytułów jego utworów; • zna termin: fermata; • potrafi podać charakterystyczne cechy poloneza. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie odczytać głosem z fonogestyki fragment <i>Hulanki</i>; • potrafi zagrać na flecie/dzwonkach fragment <i>Preludium Des-dur</i>; • wykazuje się wiedzą w klasowym konkursie o F. Chopinie; • rozpoznaje <i>Polonez A-dur</i>.
---	--	--	--	---

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>20. WIOSNA TUŻ-TUŻ... Wpływ muzyki na nastrój człowieka. Odgłosy wiosny</p>	<p>I.1.1, 3 i 4: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; wykonuje solo lub w zespole rytmiczne recytacje; I.1.5 i 6: tworzy: głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do tekstów literackich; improwizuje wokalnie oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad; I.4.3 i 4: rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: werbalizuje emocje i odczucia, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów; II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akord, akompaniament) oraz zależności między nimi; II.2.2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Kiedy przyjdzie wiosna?</i>; • Słuchamy: nagrań instrumentalnych piosenek: <i>Na cztery i na sześć, To już jesień, Już październik</i>; • KARTA PRACY: Wiosna tuż-tuż... • P s. 84–88. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie fragment piosenki <i>Kiedy przyjdzie wiosna?</i>; • potrafi zrytmizować krótki tekst; • odróżnia słuchem tę samą melodię zagrąną w skali durowej i molowej; • potrafi współpracować w grupie podczas ilustracji muzycznej wiersza; • zna terminy: mormorando i coda. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo melodię zwrotki i refrenu piosenki <i>Kiedy przyjdzie wiosna?</i>; • recytuje podany tekst w zapisanym rytmie; • odróżnia tonację minorową od majorowej w piosenkach i utworach instrumentalnych; • proponuje własny akompaniament do piosenki.
--	---	--	---	--

<p>21. CZTERY SMYKI. Instrumenty strunowe smyczkowe: altówka i wiolonczela. Zespoły kameralne – kwartet smyczkowy</p>	<p>I.2.4 i 5: tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie swobodny akompaniament rytmiczny; improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad;</p> <p>I.4.1-4: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej; rozpoznaje ze słuchu brzmienie instrumentów muzycznych, aparat wykonawczy: solista, zespół kameralny, orkiestra; rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: werbalizuje emocje i odczucia, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów;</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, dźwięk, akompaniament) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.1: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;</p> <p>II.3.1 i 3: wykazuje się znajomością i dokonuje podziału instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je; aparatu wykonawczego (solista, zespół kameralny, orkiestra);</p> <p>III.5: wyszukuje nagrania z literatury muzycznej w celu zilustrowania twórczości kompozytorów;</p> <p>III.9: stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: szacunek dla [praw] twórców i wykonawców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchamy: Z. Kodály <i>Háry János</i>; C. Saint-Saëns <i>Łabędź z cyklu Karnawał zwierząt</i> (ew. inne części tego cyklu), F. Schubert IV część <i>Kwartetu Es-dur</i>; • P s. 90-91 (<i>Instrumenty – altówka i wiolonczela</i>); • Gramy: improwizacje w duecie, triu, kwartecie, kwintecie itd.; • KARTA PRACY: Cztery smyki; • Plansza interaktywna <i>Instrumenty strunowe smyczkowe</i>, filmy <i>Altówka, Wiolonczela</i>; • Instrumenty perkusyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozróżnia instrumenty smyczkowe: skrzypce, altówkę, wiolonczelę, kontrabas; • potrafi rozpoznać te instrumenty na ilustracji; • zna nazwę popularnego zespołu kameralnego: kwartet smyczkowy; • bierze aktywny udział w zabawach. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak są zbudowane altówka i wiolonczela, potrafi porównać te instrumenty ze skrzypcami i kontrabasem; • wymienia cztery poznane instrumenty smyczkowe w kolejności od najniżej do najwyżej brzmiącego i odwrotnie; • pamięta tytuł utworu i całego cyklu <i>Karnawał zwierząt</i>; • umie podać nazwy innych zespołów kameralnych np. duet, trio, kwintet, sekstet, septet, oktett.
<p>22. KLUCZE I KLUCZYKI. Niekonwencjonalny akompaniament na kluczach. Przedtakt</p>	<p>I.1.1 i 3: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne;</p> <p>I.2.4 i 4: tworzy: swobodny akompaniament rytmiczny; improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów;</p> <p>II.2.2 i 4: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; zna podstawowe oznaczenia: metryczne;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki <i>Kiedy przyjdzie wiosna? i Złoty kluczyk weź</i>; • Słuchamy: odgłosy kluczy; • P s. 92, zabawa muzyczna <i>Zabawy z kluczami</i> • Gramy: akompaniament i rytmy na kluczach; • KARTA PRACY: Klucze i kluczyki; • Klucze różnego rodzaju, flety. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w zespole refren piosenki <i>Złoty kluczyk weź</i>; • zna termin: przedtakt; • potrafi wskazać przedtakt w zapisie nutowym; • bierze aktywny udział w zabawach. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa samodzielnie wybraną zwrotkę i refren piosenki <i>Złoty kluczyk weź</i>; • wie, co to jest przedtakt; • wyjaśnia, na czym polega melodia z przedtactem i pokazuje ją w nutach; • realizuje w grupie głos rytmiczny.

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>23. WIOSENNE TRADYCJE. Regionalne zwyczaje związane z początkiem wiosny i Wielkanocą. Niekonwencjonalne źródło dźwięku – doniczki</p>	<p>I.1.1: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) piosenki z repertuaru dziecięcego i ludowego; I.2.1 i 5: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) melodie, proste utwory; improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów; II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk) oraz zależności między nimi; III.4: poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki: <i>Złoty kluczyczek weź, Klania się Marzanka, Kogucik</i>; • Słuchamy: Dźwięk dzwonów kościelnych; • P s. 92–95 (<i>Wiosenne zwyczaje</i>), zabawy muzyczne <i>Wypędzanie zimy</i> i <i>Kto jest kogutem?</i>; • Gramy: melodie na doniczkach, na flecie lub dzwoneczkach; • KARTA PRACY: Wiosenne tradycje; • Doniczki, sznurki, guziki, mocny kij, worek lub koszyk. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna kilka zwyczajów związanych z końcem zimy, początkiem wiosny, Wielkanocą; • śpiewa w grupie jedną z wiosennych piosenek; • gra na dzwoneczkach akompaniament do piosenki <i>Kogucik</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada własnymi słowami o tradycjach związanych z okresem przesilenia wiosennego i Wielkanocą; • samodzielnie śpiewa wybraną piosenkę o tematyce wiosennej i gra ułożone przez siebie melodie na doniczkach; • gra na dzwoneczkach lub na flecie melodię <i>Kogucik</i>.
<p>24. WIOSNA PEŁNA MUZYKI. Muzyka ilustracyjna w słuchanych i granych utworach, tworzenie ilustracji dźwiękowych</p>	<p>I.1.1, 3 i 5: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; tworzy: głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów; I.2.1 i 4: gra na instrumentach perkusyjnych ze słuchu (w zespole lub/i solo) akompaniamenty; tworzy instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów; I.4.1: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej reprezentatywnych dla kolejnych epok (klasycyzm); I.4.3 i 4: rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów; II.4.3: wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki form muzycznych: ABA; II.6 i 7: Wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (klasycyzm); Porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Ludwig van Beethoven; III.1: zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>w kurniku</i>, wiersz <i>Wiosenny wietrzyk</i>; • Słuchamy: L. van Beethoven <i>VI Symfonia F-dur</i> op. 68 zwana <i>Pastoralną</i> część IV pt. <i>Burza</i>, inne przykłady muzyki ilustracyjnej, np. <i>Łabędź</i> C. Saint-Saënsa, <i>Bulka z masłem</i> W.A. Mozarta, w <i>grocie króla gór</i> E. Griega; • P s. 96–99; • Gramy: ilustracje dźwiękowe do tekstów, obrazów i scen sytuacyjnych; • KARTA PRACY: Wiosna pełna muzyki; • Flety, dzwonki, instrumenty perkusyjne, gazety, butelki, gliniane ptaszki wypełnione wodą, balon, grzebień, duży karton. • Dowolne reprodukcje malarskie obrazów realistycznie przedstawiających przyrodę. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>W kurniku</i>; • wie, kim był L. van Beethoven; • określa zjawiska przyrody ilustrowane muzyką w <i>Burzy</i> L. van Beethovena; • współpracuje w grupie podczas muzycznych ilustracji; • zna termin: muzyka ilustracyjna. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>W kurniku</i> i proponuje sposoby jej „umuzycznienia”; • w słuchanym utworze umie wskazać środki muzyczne naśladujące odgłosy przyrody; • potrafi muzycznie zilustrować historię obrazkową; • umie odczytać zapis graficzny ilustracji dźwiękowej do wiersza <i>Wiosenny wietrzyk</i> i aktywnie uczestniczy w jej tworzeniu; • podejmuje próbę opracowania własnego pomysłu.

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>25. NASTROJE WIOSENNE. Muzyka ilustracyjna. Instrumenty strunowe – harfa</p>	<p>I.1.1: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem);</p> <p>I.2.1 i 4: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) flecie podłużnym, dzwonekach oraz perkusyjnych niemelodycznych: proste utwory, akompaniamenty; tworzy: swobodny akompaniament rytmiczny;</p> <p>I.4.1–4 świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej reprezentatywnych dla kolejnych epok (impresjonizm); rozpoznaje ze słuchu: brzmienie instrumentów muzycznych; rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów;</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, akompaniament) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.1 i 2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;</p> <p>II.2.3 i 4: zna skróty pisowni muzycznej: repetycja, volty, zna podstawowe oznaczenia: metryczne i artykulacyjne;</p> <p>II.3.1: wykazuje się znajomością i dokonuje podziału: instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>W kurniku</i>; • Słuchamy: C. Debussy <i>Arabeska nr 1</i> w transkrypcji na harfę, ew. nagrania innych utworów ilustracyjnych, np. <i>Lot trzmiela</i> N. Rimskiego-Korsakowa, <i>Obrazki z wystawy</i> M. Musorgskiego, <i>Karnawał zwierząt</i> C. Saint-Saënsa, <i>Symfonia dziecięca</i> cz. I L. Mozarta; • Gramy: akompaniament do <i>Symfonii dziecięcej G-dur</i> cz. I L. Mozarta oraz na flecie/dzwonkach: <i>Wiosna z Czterech pór roku</i> A. Vivaldiego, <i>W grocie króla gór</i> E. Griega; • KARTA PRACY: Nastroje wiosenne; • P s. 101–102 (<i>Instrumenty – harfa</i>); • Instrumenty perkusyjne, flety, dzwonki chromatyczne; • Plansza interaktywna <i>Instrumenty strunowe szarpane i uderzane</i>, film <i>Harfa</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co to jest muzyka ilustracyjna; • wie, jak wygląda harfa; • zna nazwisko L. van Beethovena; • aktywnie uczestniczy w akompaniamentach do <i>Symfonii dziecięcej</i>; • umie zagrać na flecie fragment <i>Wiosny</i> A. Vivaldiego lub na dzwonekach <i>W grocie króla gór</i> E. Griega. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak jest zbudowana harfa i do jakiej grupy instrumentów należy; • nadaje tytuły słuchanym utworom, kierując się ich ilustracyjnością; • umie zagrać na flecie łatwe układy dźwięków ze słuchu; • gra na flecie lub dzwonekach wybrany utwór spośród ćwiczonych na lekcji.
---	---	---	---	---

<p>26. MUZYKA LUDOWA. Folklor muzyczny – regionalne przyspiewki i tańce. Postać najsłynniejszego etnografa – Oskara Kolberga</p>	<p>I.1.1: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) piosenki z repertuaru ludowego; I.3.1 i 2: odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne; wykonuje podstawowe kroki, figury i układy taneczne wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu);</p> <p>I.4.1 i 3: świadomie słucha utworów ludowych w postaci oryginalnej i artystycznie opracowanej; wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki form muzycznych: budowa okresowa;</p> <p>II.5.1 i 2: określa charakterystyczne cechy: polskich tańców narodowych: poloneza, krakowiaka; wybranych polskich tańców ludowych z uwzględnieniem własnego regionu;</p> <p>II.9: odtwarza i zapisuje muzykę przy użyciu dostępnych technologii;</p> <p>III.2: zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie;</p> <p>III.3: poszukuje informacji o muzyce w wydawnictwach książkowych, multimedialnych i innych dostępnych źródłach;</p> <p>III.4: poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;</p> <p>III.5: wyszukuje nagrania z literatury muzycznej, przygotowując prezentację lub/i, muzyczne portfolio;</p> <p>III.9: stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: szacunek dla [praw] twórców i wykonawców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki <i>Krzywy Jan</i>, <i>Gęsi, gęsi</i>, piosenka lub taniec z własnego regionu; • Słuchamy: chodzony, krakowiak, utwór regionalny, samba, flamenco, F. Chopin <i>Mazurek E-dur</i> op. 6 nr 3, <i>Polonez g-moll</i>, J. Morel <i>Bossa in Re</i>, S. Rachmaninow <i>Polka Italienne</i>, J. Brahms <i>Taniec węgierski d-moll nr 12</i>, J. Strauss <i>Nad pięknym modrym Dunajem</i>, K. Szymanowski <i>Taniec zbójnicki z baletu Hamasie</i>, S. Moniuszko <i>Mazur z opery Straszny dwór</i>; • P s. 103–107 (<i>Tradycja i sztuka ludowa</i>); • Gramy: fragment <i>Wiosny</i> A. Vivaldiego lub <i>W grocie króla gór</i> E. Griega; • KARTA PRACY: Muzyka ludowa; • Dzwonki, flety. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaśpiewać polską piosenkę ludową; • rozumie terminy: etnografia, etnograf, folklor muzyczny; • wie, kim był O. Kolberg (rozumie historyczne i kulturowe znaczenie jego dzieła). 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozpoznać polską muzykę ludową wśród innych; • docenia wartość twórczości ludowej; • potrafi odróżnić oryginalną muzykę ludową od jej artystycznego opracowania.
<p>27. TROCHE HISTORII... i „WIELKIE PLANY DLA KAŻDEJ MAMY”. Pieśń patriotyczna <i>Witaj, majowa jutrzzenko</i></p>	<p>I.1.1, 3 i 4: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne); śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; wykonuje solo lub w zespole rytmiczne recytacje;</p> <p>I.2.1 i 3: gra na instrumentach perkusyjnych ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i proste utwory, akompaniamenty; odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne);</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akompaniament) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.1 i 2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;</p> <p>II.2.5: potrafi posługiwać się symboliką beznutową (tataizacja);</p> <p>III.1: zna repertuar kulturalnego człowieka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pieśń <i>Witaj, majowa jutrzzenko</i>; • Ew. słuchamy: <i>Poranek</i> ze suit <i>Peer Gynt</i> E. Griega; • Gramy: E. Grieg <i>Poranek</i> ze suit <i>Peer Gynt</i>; • P s. 108, 110 (<i>Konstytucja 3 maja</i>); • KARTA PRACY: Trochę historii... i „Wielkie plany dla każdej mamy”; • Instrumenty perkusyjne, flety. 	<ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę o dniu 3 maja; • śpiewa w grupie pieśń <i>Witaj, majowa jutrzzenko</i>; • gra prosty akompaniament do pieśni. 	<ul style="list-style-type: none"> • ma wiedzę o dniu 3 maja i związanej z nim pieśni; • przygotowuje plan uroczystości na Dzień Matki; • samodzielnie odczytuje zapis nutowy i chwyt fletowy do utworu E. Griega <i>Poranek</i>.

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>28. MUZYKA W DOBREJ FORMIE. Formy muzyczne: kanon, rondo</p>	<p>I.1.1, 3 i 6: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne), kanony; śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; improwizuje wokalnie oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad;</p> <p>I.2.3 i 5: odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne; improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów;</p> <p>I.3.3: improwizuje za pomocą gestu i ruchu;</p> <p>I.4.1, 2 i 4: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej; rozpoznaje ze słuchu podstawowe formy muzyczne: AB, ABA, ABA1, rondo; przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych: odzwierciedla graficznie strukturę form muzycznych;</p> <p>II.4.3: formy muzyczne: AB, ABA, ABA1, kanon, rondo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki: <i>Witaj, majowa jutrzzenko, Idzie wiosna</i>; • Słuchamy: D. Kabalewski <i>Galop</i> op. 39, C. Saint-Saëns <i>Słoń z Karnawału zwierząt</i>, G.S. Mercadante <i>Rondo Russo z Koncertu fletowego e-moll</i>; • P s. 112–114 (<i>Formy muzyczne – rondo</i>); • Gramy: kuplety ronda, E. Grieg <i>Poranek</i> ze suity <i>Peer Gynt</i>, końskie kroki wykonywane gestodźwiękami; • KARTA PRACY: Muzyka w dobrej formie; • Flety / dzwonki. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenki <i>Witaj, majowa jutrzzenko</i> i <i>Idzie wiosna</i>; • umie określić budowę pieśni: zwrotka i refren; • śpiewa w grupie melodię kanonu; • zna budowę formy: AB, ABA, ABA', ronda; • rozpoznaje dwie jednakowe części w utworze o formie ABA. 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie śpiewa piosenki <i>Witaj, majowa jutrzzenko, Idzie wiosna</i>; • potrafi wyjaśnić, jak wykonywać utwór w kanonie; • umie rozpoznać budowę słuchanych utworów; • tworzy kuplety ronda.
<p>29. MARZENIA i ŻYCZENIA. Projekt muzyczny na Dzień Matki</p>	<p>I.1.1, 3, 5 i 6: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut kanony; śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; tworzy głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów; improwizuje wokalnie oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad;</p> <p>I.2.1, 4 i 5: gra na instrumentach proste utwory; tworzy instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów; improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów;</p> <p>II.2.1–3: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; zna skrót pisowni muzycznej: repetycja, volty;</p> <p>II.9: Tworzy, odtwarza i zapisuje muzykę przy użyciu dostępnych technologii;</p> <p>III.5–7: wyszukuje nagrania z literatury muzycznej przygotowując prezentację; uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Pioseneczka o marzeniach</i> oraz inne wybrane piosenki na Dzień Mamy; • KARTA PRACY: Marzenia i życzenia; • Materiały, utwory i instrumenty potrzebne do nagrania programu; • Nośnik dźwięku, wybrane instrumenty. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa wybraną piosenkę (lub jej fragment) z repertuaru opracowywanego w maju; • wyjaśnia co najmniej jedno pojęcie muzyczne związane z <i>Pioseneczką o marzeniach</i> (przedtakt, repetycja, volta, coda); • bierze udział w przygotowaniu programu na Dzień Matki. 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie śpiewa dwie wybrane piosenki z repertuaru majowego; • proponuje rozwiązania do projektu i bierze aktywny udział w realizacji programu na Dzień Matki; • gra na flecie lub dzwoneczkach wybraną melodię.

AUTORZY: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

<p>30. WAKACJE NA SZEŚCIU STRUNACH. Instrumenty strunowe: gitara</p>	<p>I.1.1 i 3: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu; I.2.1 i 3: gra na instrumentach akompaniament przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na gitarze; odtwarza gestodźwiękami proste rytmy; I.4.2: rozpoznaje ze słuchu brzmienie instrumentów muzycznych; II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce: podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akord, akompaniament) oraz zależności między nimi; II.2.1–4: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; zna skróty pisowni muzycznej: repetycja, volty; zna podstawowe oznaczenia: metryczne, agogiczne; II.3.1: wykazuje się znajomością i dokonuje podziału: instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka <i>Hej, lato, lato, lato, lato</i>, kanon <i>Lubię podróże</i>; • Słuchamy: J. Morel <i>Bossa in Re</i>; • Gramy: akompaniament na gitarze; • P s. 117–119 (<i>Instrumenty – gitara</i>); • KARTA PRACY: Wakacje na sześciu strunach; • Gitara; • Plansza interaktywna <i>Instrumenty strunowe szarpane i uderzane</i> lub film <i>Gitara</i>; • Ilustracje do nauki kanonu (przygotowane przez nauczyciela). 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać refren piosenki <i>Hej, lato, lato, lato</i>; • wie, jakim instrumentem jest gitara; • umie zaśpiewać unisono melodię kanonu <i>Lubię podróże</i>; • wie, co to jest kanon i jak się go wykonuje; • zna terminy: klucz wiolinowy, metrum, tempo, ćwierćnuta z kropką, łuk łącznik, pauza ósemkowa, repetycja, volty, przedtakt, bemol jako znak przykluczowy, gama C-dur, wartości rytmiczne nut i pauz. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę o tematyce letniej, wakacyjnej, którą zna spoza szkoły; • umie zaśpiewać pierwszą zwrotkę i refren piosenki <i>Hej, lato, lato, lato</i>; • śpiewa w kanonie, w kilkusobowych grupach, piosenkę <i>Lubię podróże</i>; • wie, do jakiej grupy instrumentów należy gitara i potrafi omówić jej budowę; • prezentuje przed klasą swoje umiejętności gry na gitarze.
<p>31. WYPRAWA NA MORSKI BRZEG. Szanta. Ilustracja dźwiękowa z wykorzystaniem odgłosów z butelek</p>	<p>I.1.1: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem); I.2.4 i 5: tworzy instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych; tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów; II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce: podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, dźwięk) oraz zależności między nimi; II.2.1: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki: <i>Hej, lato, lato, lato, lato</i>, <i>Lubię podróże</i>, <i>Pacyfik</i>; • Gramy: ilustrację dźwiękową morskiego portu, z wykorzystaniem butelek; • P s. 121, zabawa muzyczna <i>Morski port</i>; • KARTA PRACY: Wyprawa na morski brzeg; • Szklane i plastikowe butelki po napojach (z wąskimi otworami); • Chustka do zasłonięcia oczu. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Hej, lato, lato, lato</i>; • wie, co to są szanty; • umie zaśpiewać w grupie szantę <i>Pacyfik</i>; • ma wiadomości o znakach chromatycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze aktywny udział w zabawach; • umie zaśpiewać solo fragmenty szanty <i>Pacyfik</i>; • proponuje nowy tekst do szanty.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">32. NA PODHALAŃSKĄ NUTE. Region podhalański</p>	<p>I.1.1: śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) piosenki z repertuaru dziecięcego i ludowego;</p> <p>I.2.1 i 3: gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) akompaniamenty; odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne;</p> <p>I.4.1 i 2: świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej: utworów ludowych w postaci oryginalnej; rozpoznaje ze słuchu: aparat wykonawczy: [kapela ludowa];</p> <p>II.1.1: zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce: podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akompaniament) oraz zależności między nimi;</p> <p>II.2.1 i 2: odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;</p> <p>II.3.3: wykazuje się znajomością i dokonuje podziału: aparatu wykonawczego [kapela ludowa];</p> <p>II.4.1: wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki muzyki ze względu na jej rodzaj (ludowa);</p> <p>II.5.2: określa charakterystyczne cechy wybranych polskich tańców ludowych;</p> <p>II.8: Potrafi uzasadnić własne preferencje muzyczne argumentując swoje wybory;</p> <p>III.3: poszukuje informacji o muzyce w wydawnictwach książkowych, multimedialnych i innych dostępnych źródłach</p> <p>III.4: poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenki: <i>Hej, lato, lato, lato, Pacyfik, W murowanej piwnicy</i>; • Słuchamy: muzyka podhalańska, wybrane utwory i piosenki z całego roku; • Gramy: melodię i akompaniament <i>W murowanej piwnicy</i>; • P s. 125–127 (<i>Podhale</i>), zabawa muzyczna <i>Muzyczna wspinaczka</i>; • Flety, dzwonki, bębni i tamburyna. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenki <i>Pacyfik</i> oraz <i>Hej, lato, lato, lato, W murowanej piwnicy</i>; • potrafi wymienić kilka cech regionu podhalańskiego; • wie, kim był Jan Sabała; • gra akompaniament do piosenki <i>W murowanej piwnicy</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy instrumentów strunowych, o których nie było mowy na lekcjach (np. mandolina, cymbały, lira korbowa, inne); • wie, jakim instrumentem są gęśliki podhalańskie; • potrafi zapamiętać rytm podany przez nauczyciela i zaśpiewać w nim gamę C-dur; • umie zaśpiewać solo dowolną piosenkę ze szkolnego repertuaru, wakacyjną albo ludową.
--	--	---	--	---